

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **A. Š. R.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2019, č. j. MPSV-2019/55884-921, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 34 A 15/2019, o návrhu žalobkyně na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem ze dne 8. 6. 2020 (krajskému soudu doručeným dne 30. 6. 2020), doručeným Nejvyššímu správnímu soudu 7. 7. 2020, se žalobkyně (dále též „navrhovatelka“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to nařízení jednání v řízení vedeném u krajského soudu pod sp. zn. 34 A 15/2019. Svůj návrh odůvodnila tím, že řízení bylo zahájeno dne 2. 5. 2019, avšak soud doposud nevyvinul ve věci žádnou aktivitu. Od podání žaloby tedy uplynul déle než rok, aniž by soud učinil jediný úkon, a ve věci tak dochází k neodůvodněným průtahům.

[2] K návrhu se vyjádřila samosoudkyně krajského soudu JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D. tak, že ve věci k žádným průtahům nedochází. V současné době předmětné věci ještě předcházejí žaloby, které byly soudu doručeny dříve, přičemž krajský soud vyřizuje věci v takovém pořadí, v jakém k němu došly. Pouze jednou, v červnu tohoto roku, soud zcela výjimečně rozhodl v důchodové věci napadlé v roce 2019 z toho důvodu, že šlo o věc, ve které rozhodoval již podruhé (poprvé v roce 2018 napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k novému rozhodnutí). Ke dni 2. 7. 2020 předcházelo věci navrhovatelky v senátu 34 A, Ad celkem 58 nevyřízených věcí (a dále dvě věci Af), přičemž z toho 21 věcí s podobným sociálním prvkem jako je věc navrhovatelky (tj. návrhy směřující proti rozhodnutí MPSV a ČSSZ). Dále soud evidoval asi 30 nevyřízených věcí spadajících do přednostního režimu. Soudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D. je rovněž členkou senátu 63 A, který taktéž projednává a vyřizuje přednostní věci, jako jsou návrhy směřující proti opatřením obecné povahy nebo návrhy ve věcech voleb a referenda. V soudním řízení v posuzované věci krajský soud provedl nezbytné kroky ihned po podání žaloby. V období března až května 2020 byla navíc činnost soudů omezena vládními opatřeními v důsledku koronavirové pandemie. K e-mailovému dotazu ze dne 5. 5. 2020 soud navrhovatelce sdělil, že vyřízení její věci (a nařízení soudního jednání) lze očekávat v roce 2021.

Samosoudkyne dále uvedla, že navrhovatelka nesdělila soudu žádné závažné okolnosti, např. zhoršení zdravotního stavu, pro které by muselo být ve věci rozhodováno přednostně (toto nevyplývá ani z předložených lékařských zpráv). Věc navrhovatelky ani nespadá mezi věci, jež mají být projednávány přednostně ve smyslu § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ačkoliv soud vždy bere v úvahu také „sociální“ věci, a snaží se o nich rozhodnout v co nejkratším časovém úseku, ve věci navrhovatelky předpokládá, že by mohla být rozhodnuta koncem letošního roku nebo počátkem roku 2021.

[3] Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud ověřil, že žaloba navrhovatelky došla soudu dne 2. 5. 2019. Dne 20. 5. 2019 soud vydal usnesení, kterým navrhovatelce přiznal osvobození od soudních poplatků v plné výši. Dne 3. 6. 2019 soud zaslal navrhovatelce poučení o složení senátu a možnosti namítat podjatost. Stejněho dne vyzval žalovaného k předložení správního spisu, k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání, a poučil ho o složení senátu a možnosti namítat podjatost. Dne 8. 7. 2019 soud obdržel vyjádření žalovaného k žalobě a správní spis. Poté, dne 29. 7. 2019, soud přeposlal toto vyjádření navrhovatelce a vyzval ji k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání. Navrhovatelka soudu dne 13. 8. 2019 sdělila svůj nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání. Dne 16. 10. 2019 pak navrhovatelka soudu předložila 2 lékařské zprávy týkající se jejího zdravotního stavu. Dne 5. 5. 2020 se navrhovatelka prostým e-mailem soudu dotázala, kdy se bude její žalobou zabývat, na což jí soud odpověděl, že projednání a rozhodnutí lze očekávat v roce 2021. Dne 30. 6. 2020 navrhovatelka doručila soudu návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu ve věci.

[4] Nejvyšší správní soud konstatuje, že návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není důvodný.

[5] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které je upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, jež je zakotveno zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

[6] Při posuzování návrhu na určení lhůty je Nejvyšší správní soud vázán specifikací procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy. Jen u takto vymezeného procesního úkonu zkoumá, zda dochází k průtahům. V nynější věci jsou průtahy namítány ve vztahu k nařízení ústního jednání. Vzhledem k tomu, že na konci ústního jednání soud zpravidla vyhláší rozhodnutí, jímž se řízení končí, je namísto při posuzování, zda dochází k namítaným průtahům s nařízením jednání, zhodnotit, zda krajský soud neprodlévá s rozhodnutím věci samé.

[7] Důvodnost návrhu na určení lhůty Nejvyšší správní soud posuzuje dle kritérií vymezených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Těmito kritérii jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Současně je podstatné vzít v úvahu § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. V § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. jsou vymezeny návrhy a věci, o nichž se rozhoduje přednostně.

[8] Za porušení práva na projednání věci bez zbytečných průtahů Nejvyšší správní soud nepovažuje samotnou skutečnost, že soud učinil v přiměřených lhůtách všechny přípravné úkony předcházející rozhodnutí věci, ale stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci napadlé dříve. Podstatné

pokračování

je, aby v tomto stavu soud neudržel řízení po příliš dlouhou dobu, což se posuzuje dle kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[9] V projednávané věci nejde o návrh, který by měl krajský soud projednat a rozhodnout přednostně dle § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. či § 56 odst. 1, věty za středníkem, s. ř. s. Krajský soud přitom v současnosti rozhoduje žaloby, které obdržel dříve než navrhovatelčinu žalobu (dle vyjádření samosoudkyně krajského soudu předcházelo v senátu 34 A, Ad věci navrhovatelky ke dni 2. 7. 2020 ještě 58 nevyřízených věcí).

[10] Pokud jde o hlediska stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, prvním z nich je složitost věci. K ní lze konstatovat, že se jedná o běžnou věc, která nepřesahuje průměrnou míru složitosti žaloby ve správním soudnictví. Navrhovatelka se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ve věci jejího návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

[11] Z hlediska významu věci pro navrhovatelku soud uvádí, že jde o věc pro navrhovatelku významnou, neboť se jedná o její návrh na změnu výše příspěvku na péči pro ni, jako osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Napadené rozhodnutí tak do značné míry ovlivňuje život navrhovatelky, neboť je v něm rozhodováno o finančním příspěvku, který navrhovatelka potřebuje s ohledem na svůj nepříznivý zdravotní stav.

[12] V postupu navrhovatelky Nejvyšší správní soud neshledal žádný krok, který by negativně přispěl k délce řízení. Podala žalobu, která obsahovala žalobní body, spolu s žalobou požádala o přiznání osvobození od soudního poplatku. K výzvě soudu pak ve stanované lhůtě sdělila, že nesouhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání.

[13] Co se týče postupu krajského soudu, lze konstatovat, že se nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům nutným k tomu, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Posouzení, zda v tomto stavu krajský soud neponechal řízení po nepřijatelně dlouhou dobu, Nejvyšší správní soud považuje za vhodné učinit v souvislosti se shora popsányými kritérii vymezenými v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[14] Při komplexním zhodnocení hledisek uvedených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh na určení lhůty není důvodný. Od doby, kdy krajský soud obdržel žalobu (tj. od 2. 5. 2019), uplynul 1 rok a 2 měsíce; krajský soud se nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům nutným k tomu, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Jedná se o věc běžné složitosti. Byť navrhovatelka svými kroky podstatně neovlivnila délku řízení a pro ni osobně se jedná o věc spíše významnější, po porovnání s délkou doby, po kterou je vedení řízení, nelze dospět k závěru, že ve věci dochází k průtahům s nařízením jednání ve věci.

[15] K podpoře tohoto závěru lze poukázat též na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cjpn 206/2010, č. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). Nejvyšší správní soud se do značné míry brání naznačené paušalizaci, avšak zdůrazňuje nutnost zohledňování všech okolností posuzovaného případu.

[16] V nyní posuzované věci lze konstatovat, že délka řízení před krajským soudem je sice již poměrně dlouhá, nicméně ji ještě s ohledem na výše uvedené nelze považovat za nepřiměřenou, vyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Pokud by soud o žalobě rozhodl ke konci roku 2020, případně nejpozději na začátku roku 2021, jak avizovala ve svém vyjádření samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., považuje Nejvyšší správní soud takovou délku řízení ještě za přiměřenou.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, byl-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto navrhovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předseda senátu